

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

413. Meddelelse. 12. Februar 1948.

A. Forsøgsresultater.

Forsøg med Vintervikke-Blandsæd og andre Grønfoderafgrøder.

I 1943, 1944 og 1945 udførtes paa Forsøgsstationerne ved Jyndevad, Lundgaard og Studsgaard en Forsøgsrække, hvor man sammenlignede Afgrøden af en almindelig 1. Aars Kløver-Græsmark med Afgrøden fra et Areal dyrket med Blandsæd bestaaende af Vintervikke og Rug, som blev høstet til Grønfoder eller Hø, hvorefter Marken blev pløjet og tilsaaet med Lupiner dels i Renbestand og dels i Blanding med Serradel eller Vaarvikker. Af den Vintervikke, Sandvikken, der paa Grund af dens store Vinterfasthed anvendtes i Forsøgene, blev der prøvet 2 Saamængder samt en Iblanding af Italiensk Rajgræs. Forsøgene blev udført paa den Maade, at der omkring d. 20. August eller snarest muligt efter, at den foregaaende Kornafgrøde var fjernet, saaedes Vikker paa tværs af Agerretningen, og en Maaned senere blev der saaet en tynd Udsæd af Rug paa langs ad Arealet. Rugen skulde kun tjene som »Ærteris«, og den senere Saatid og tynde Udsæd bevirkede, at den ikke kom til at dominere i Blandingen. Afgrøden blev bjerget i første Halvdel af Juni, og paa Arealet anlagdes et treleddet Forsøg med Emner, der kan give Afgrøde efter saa sent Tidspunkt for Saaning. Der blev saaledes bjerget 2 Afgrøder samme Sommer, men da Vintervikken kun kan anvendes efter en Afgrøde, der kan fjernes tidligt, kan der ikke gaas længere end til 3 Afgrøder i 2 Aar, og Vintervikkeblandsæden kaldes derfor undertiden for en »Mellemafgrøde«.

Forsøgsplanen var følgende:

	1. Afgrøde.	2. Afgrøde.
a.	Rødkløver + Rajgræs	Rødkløver + Rajgræs
b.	Rødkløver + Rajgræs	Lupiner, 160 kg pr. ha
c.	Rundbælg + Agerhejre	Lupiner, » » » »
d.	60 kg Vintervikke + 50 kg Rug	Lupiner, » » » »
e.	120 » » + 50 » »	140 kg Lupiner + 20 kg Serradel
f.	60 » » + 50 » »	140 » » + 40 » Vaarvikke
	+ 20 kg Ital. Rajgræs	

1. Afgrøde.

Rundbælgudlæget mislykkedes ved Studsgaard i 1943, og der blev saaledes kun 8 Forsøg, hvor dette var med. Gennemsnit for disse Forsøg blev følgende:

	Grønmasse hkg pr. ha	Tørstof hkg pr. ha	Raaprotein hkg pr. ha
Rødkløver-Rajgræs	236	48,5	729
Rundbælg-Agerhejre.....	234	45,4	662

Rundbælgblandingen har saaledes ikke kunnet klare sig, men det maa erindres, at det drejer sig om Somre med ret gode Betingelser for Kløveren. Erfaringsmæssigt klarer Rundbælgen sig bedst under tørre Forhold, men det er dog tvivlsomt, om Rundbælg har nogen Betydning, hvor Kalknings- og Gødskningsforholdene er i Orden.

Vintervikkeforsøget, der gennemførtes alle 3 Steder alle 3 Aar, gav følgende Hovedresultat:

	Grønmasse hkg pr. ha	Tørstof hkg pr. ha	Raaprotein hkg pr. ha
60 kg Vintervikke + 50 kg Rug pr. ha	200	35,6	662
120 „ „ + 50 „ „ „ „	197	34,9	665
60 „ „ + 50 „ „			
+ 50 „ Ital. Rajg.	191	33,5	629

Det har ikke øget Udbyttet at gaa op fra 60 kg til 120 kg Vintervikke pr. ha i Udsæden. Bælgplante procenten er bestemt ved Jynde vad og Lundgaard, og den var i Gennemsnit efter Udsæden paa 60 kg Vikke 81 pCt. og efter Udsæden paa 120 kg Vikke 82 pCt. Efter Forsøgene her er 60 kg Sandvikke pr. ha fuldt tilstrækkeligt.

2. Afgrøde.

Straks efter Høst pløjedes Arealet med Vikkeblandsæd og Pacellen med Rundbælg, samt den ene Rødkløverparcel. Rundbælg-Agerhejren kan jo kun give een Slæt. Resultatet i Kløver-Græsafdelingen blev:

	Grønmasse hkg pr. ha	Tørstof hkg pr. ha	Raaprotein hkg pr. ha
2. Slæt af Rødkløver	133	30,9	500
Lupiner efter Rødkløver	225	27,8	514
Lupiner efter Rundbælg	296	36,2	692

Saaframt der ved 1. Slæt af Rødkløver er en god Kløverbestand, opfordrer disse Tal ikke til at tage Besværet og Omkostningerne med en Lupinafgrøde i Stedet for 2. Slæt af Kløveren. Efter Rundbælg kan der derimod med Fordel tages en Lupinafgrøde. Baade ved Jynde vad og Lundgaard var der stærke Angreb af Lupinfluer i Lupiner efter Rødkløver, men kun svage Angreb i Lupiner efter Rundbælg og tilsyneladende intet Angreb i Lupiner efter Vikke-Blandsæden. Ved Studsgaard blev dette Forhold kun bemærket i 1945, og her kun i mindre Omfang.

Lupinflueangreb er ret almindelige i sentsaaede Lupiner, og Forsøgene her antyder, at der ved Udsæd efter en lige ompløjet Græsmark, hvor der har været nogen Kløver, bør blandes Vaarvikke og Serradel i Lupinudsæden.

I Forsøget efter Vintervikke-Blandsæden noteredes følgende Resultater:

kg Udsæd pr. ha	Grønne. hkg pr. ha	Tørstof hkg pr. ha	Raaprot. hkg pr. ha
160 kg Lupiner	332	41,2	673
140 kg ' + 20 kg Serradel	311	39,0	651
140 kg ' + 40 kg Vaarvikke.....	309	38,4	694

Der er opnaaet lidt større Udbytte af Lupiner i Renbestand baade af Grønmasse og Tørstof end efter Iblanding af Serradel eller Vaarvikke. Den æggehviderige Vaarvikke har dog øget Blandingens Indhold af Raaprotein lidt.

1. og 2. Afgrøde tilsammen.

I alle Forsøg høstedes 2 Afgrøder, og lægger man Udbytte-tallene sammen, saa man faar de paagældende Arealers samlede Høstudbytte, faar man følgende Tal:

	Grønmasse hkg pr. ha	Tørstof hkg pr. ha	Raaprotein hkg pr. ha
Rødkløver 1. Slæt	236	48,5	729
' 2. '	133	30,9	500
Ialt ..	369	79,4	1229
Rødkløver 1. Slæt	236	48,5	729
Lupiner, Udsæd 160 kg pr. ha	225	27,8	514
Ialt ..	461	76,3	1243
Rundbælg + Agerhejre.....	234	45,4	662
Lupiner, Udsæd 160 kg pr. ha.....	296	36,2	692
Ialt ..	530	81,6	1354
60 kg Sandvikke + 50 kg Rug pr. ha...	200	35,7	662
160 kg Lupiner pr. ha	332	41,2	673
Ialt ..	532	76,9	1335

Udbytteforskellen mellem de forskellige Benyttelsesmaader er ikke stor. Under klimatiske Betingelser som i de paagældende Forsøgsaar, og under Forhold, hvor Kløverbstanden er god, vil det ikke tjene noget nyttigt Formaal at tage en Lupinafgrøde i Stedet for 2. Slæt selv paa let Sandjord. Forsøgene viser, at der kan tages gode Afgrøder paa let Jord gennem en Afgrøde af Vintervikke- Rug-Blandsæd efterfulgt af en Lupinafgrøde, og endelig viser Forsøgene, at en sentsaaet Lupinmark kan give en god Afgrøde, selv om den tages i en ompløjet Græsmark, eller hvor der er taget en anden Afgrøde forud. Hvor man erfaringsmæssigt faar Angreb af Lupinfluelarver, kan det tilraades at blande Serradel eller Vaarvikke i Udsæden af Lupiner til Grønfoder.

Bilag til 413. Meddelelse.

	Jyndevad			Lundgaard			Studsgaard			Gennemsnit		
	Grønn. hkg	Terst. hkg	Raaptr. kg	Grønn. hkg	Terst. hkg	Raaptr. kg	Grønn. hkg	Terst. hkg	Raaptr. kg	Grønn. hkg	Terst. hkg	Raaptr. kg
60 kg Sandvikke + Rug	168	35.9	562	157	29.7	611	277	41.6	814	200	35.7	662
120 kg Sandvikke + Rug	167	34.4	547	156	28.4	610	269	42.0	839	197	34.9	665
60 kg Sandvikke + Rug + Rajgr.	153	33.2	505	148	26.7	554	275	40.5	829	192	33.4	629
	1943			1944			1945					
60 kg Sandvikke + Rug	186	35.4	641	209	34.1	622	207	37.7	724			
120 kg Sandvikke + Rug	185	36.7	694	193	30.3	566	214	37.9	736			
60 kg Sandvikke + Rug + Rajgr.	174	33.4	603	200	31.3	590	203	35.6	695			
	Jyndevad			Lundgaard			Studsgaard			Gennemsnit		
160 kg Lupiner	344	43.2	677	298	33.4	587	354	46.9	735	332	41.3	673
140 kg Lupiner + 20 kg Serradel .	331	40.4	657	277	30.7	555	326	45.9	740	311	39.9	651
140 kg Lupiner + 40 kg Vaarvikke	315	41.1	682	259	32.8	661	352	41.4	740	309	38.4	694
	1943			1944			1945					
160 kg Lupiner	377	45.8	668	310	40.3	691	309	37.3	660			
140 kg Lupiner + 20 kg Serradel .	331	43.6	660	292	36.6	640	410	36.3	653			
140 kg Lupiner + 40 kg Vaarvikke	340	39.7	698	284	38.1	704	302	37.3	681			
	Jyndevad			Lundgaard			Studsgaard			Gennemsnit		
Rødkløver 1. Slæt	235	49.5	728	254	52.5	808	218	43.4	650	236	48.5	729
Rundbælg + Hejre ¹⁾	226	45.1	624	271	49.9	744	(204	41.3	620)	234	45.4	662
	1943			1944			1945					
Rødkløver 1. Slæt	170	45.5	554	260	44.1	733	277	55.9	905			
Rundbælg + Hejre	(225	52.5	622)	161	28.7	456	315	55.0	910			
	Jyndevad			Lundgaard			Studsgaard			Gennemsnit		
Rødkløver 2. Slæt	98	27.3	519	118	26.3	458	184	39.1	524	133	30.9	500
Lupiner efter Kløver	133	18.7	349	179	20.3	404	363	43.8	790	225	27.8	514
Lupiner efter Rundbælg	264	33.1	586	261	29.5	561	363	41.3	990	296	36.2	692
	1943			1944			1945					
Rødkløver 2. Slæt	112	26.1	460	80	20.8	328	207	45.8	714			
Lupiner efter Kløver	242	28.7	447	224	28.3	561	209	26.4	534			
Lupiner efter Rundbælg	269	34.0	488	296	37.0	691	323	37.6	749			

¹⁾ Rundbælg + Hejre udeladt ved Studsgaard i 1943, Tallene er beregnet.

Abonnement paa korte Meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan tegnes paa ethvert Postkontor og hos Postbudet under Navn af »Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur«.

Abonnementsprisen er 2 Kr. om Aaret, Postpenge iberegnet.
Anmeldelse om Adresseændring maa indgives til Postvæsenet.

231248

NIELSEN & LYDICHE (M. SIMMELKJÆR)
KØBENHAVN

Trykt i 20 000 Eksemplarer.